

Av. ESRA HANSU

**SATIM SÖZLEŞMESİNDE
HASARIN GEÇİŞİ**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR	XVII
Giriş.....	1
1. Konunun Takdimi	1

Birinci Bölüm

HASAR KAVRAMI, SATIM SÖZLEŞMESİNDE HASARIN GEÇİŞİ VE KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA HASARIN GEÇİŞİ

1. GENEL OLARAK HASAR KAVRAMI	5
1.1. Eşyaya İlişkin Hasar	7
1.2. Borca İlişkin Hasar	8
1.2.1. Edim Hasarı Riski.....	9
1.2.2. Karşı Edim Hasarı (Bedel Hasarı)	10
2. İMKANSIZLIK KAVRAMI.....	11
2.1. İfada İmkansızlık Tanımı	11

2.2. Kusursuz İfa İmkânsızlığının Borç İlişkisine Etkisi	14
2.3. Hasar ve İmkânsızlık Arasındaki Bağ	15
3. SATIM SÖZLEŞMESİNDE HASARIN GEÇİŞİ	15
3.1. 818 Sayılı Borçlar Kanunu'ndaki Eski Düzenleme	15
3.2. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'ndaki Yeni Düzenleme	16
4. KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA HASARIN İNTİKALİ.....	19
4.1. Roma Hukukuna Göre Hasarın İntikali	19
4.2. Fransız Hukukuna Göre Hasarın İntikali	21
4.3. Avusturya Hukukuna Göre Hasarın İntikali	22
4.4. İsviçre Hukuku'na Göre Hasarın İntikali	22
4.5. Alman Hukuku'na Göre Hasarın İntikali:	23

İkinci Bölüm

818 SAYILI ESKİ BORÇLAR KANUNU VE 6098 SAYILI TÜRK BORÇLAR KANUNU'NDA HASARIN GEÇİŞİ

1. Genel Olarak	25
1.1. Parça Satımında Edim Hasarı Geçişİ	28
1.2. Parça Satımında Bedel Hasarı Geçişİ	29
1.3. Parça Satımında Mesafeli Satışlarda Hasarın Geçişİ :	32
1.3.1. Aranacak Borçlarda Hasarın Geçişİ.....	32
1.3.2. Gönderilecek Borçlarda Hasarın Geçişİ.....	33
1.3.3. Götürülecek Borçlarda Hasarın Geçişİ.....	35
1.4. Çeşit Satımında Edim Hasarının Geçişİ.....	36
1.4.1. Çeşit Satımında Bedel Hasarı Geçişİ :	37
1.4.2. Çeşit Satımında Mesafeli Satışlarda Hasarın Geçişİ :	39
1.4.3. Aranacak Borçlarda Hasarın Geçişİ :	39
1.4.4. Gönderilecek Borçlarda Hasarın Geçişİ	40
1.4.5. Götürülecek Borçlarda Hasarın Geçişİ	42
1.5. Şarta Bağlı Satım Sözleşmelerinde Hasarın Geçişİ	43

1.5.1. Genel Olarak	43
1.5.2. Geciktirici Şarta Bağlı Satımlarda Hasarın Alıcıya Geçişi	44
1.5.3. Bozucu Şarta Bağlı Satımlarda Hasarın Alıcıya Geçişi	45
1.5.4. Tecrübe ve Muayene Şartıyla Satımda Hasarın Geçişi	46
1.6. Hasarın Geçişine İlişkin İstisnai Durumlar	47
1.6.1. Halin İcabından Doğan İstisnalar	47
1.6.2. Sözleşmeden Kaynaklanan İstisnalar.....	48
2. 6098 SAYILI BORÇLAR KANUNUNA GÖRE HASARIN GEÇİŞİ	49
2.1. Genel Olarak	49
2.2. Zilyetlik ve Zilyetliğin Devri.....	52
2.2.1. Zilyetliğin Devren Kazanılması	55
2.2.2. Eşyanın Teslimi.....	56
2.2.3. Araçların Teslimi	57
2.2.4. Teslimsiz Kazanma.....	57
2.2.5. Zilyetlik Sözleşmesi (Kısa Elden Teslim)	57
2.2.6. Temsilci Aracılığıyla Zilyetliğin Devri	58
2.2.7. Hükmen Teslim	58
2.2.8. Zilyetliğin Havalesi	60
2.2.9. Emtiyayı temsil eden senetlerin teslimi	61
2.3. Parça Satımında Hasarın Geçişi	62
2.3.1. Parça Satımında Edim Hasarı Riski	63
2.3.2. Parça Satımında Karşı Edim Hasarı Riski	64
2.4. Çeşit Satımında Hasarın Geçişi	65
2.4.1. Çeşit Satımında Edim Hasarı Riski.....	66
2.4.2. Çeşit Borcunda Karşı Edim Hasarı Riski	67
2.4.3. Mesafeli Satışlarda Hasar Riskinin Geçişi	68
2.4.4. Yerinden Satımlara İlişkin Satım Sözleşmelerinde Hasarın Geçişi.....	68
2.4.5. Götürülecek Borca İlişkin Satım Sözleşmelerinde Hasarın Geçişi	69
2.4.6. Gönderilecek Borçlara İlişkin Satım Sözleşmelerinde Hasarın Geçişi.....	70

2.5. Şarta Bağlı Satım Sözleşmelerinde Hasarın Geçışı.....	72
2.5.1. Geciktirici Şarta Bağlı Sözleşmelerde Hasarın Geçışı	72
2.5.2. Bozucu Şarta Bağlı Satım Sözleşmelerinde Hasarın Geçışı	75
2.6. Hasarın Geçişine İlişkin Özel Durumlar	75
2.6.1. Alıcının Temerrüdü	75
2.6.2. Taşınmaz Satımı	77
2.6.3. Durumun Gereğinden Doğan İstisnalar	79
2.6.4. Sözleşmeden Doğan İstisnalar	80
2.6.5. Kanundan Doğan İstisnalar	82

Üçüncü Bölüm

MİLLETLERARASI MAL SATIMINA İLİŞKİN BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (VİYANA)SÖZLEŞMESİ'NDE HASARIN GEÇİŞİ

1. Genel Olarak CISG ve Tarihsel Gelişimi	83
2. CISG Uygulama Alanı	87
2.1. CISG'in Yer İtibariyle Uygulama Alanı	88
2.2. CISG'in Konu İtibariyle Uygulama Alanı	89
2.2.1. Satım Sözleşmesi Kavramı	90
2.2.2. Mal Kavramı Tanımı	92
2.2.3. CISG Kapsamına Girmeyen Satım Sözleşmeleri.....	93
2.3. CISG'e Göre Hasarın Geçışı.....	95
2.3.1. Genel Olarak	95
2.3.2. CISG Uyarınca Hasar Kavramı, Edim Hasarı, Karşı Edim Hasarı	98
2.4. Taşıma Konusunun Sözleşme Kapsamında Olduğu Durumlarda Hasarın Geçışı	100
2.4.1. Tarihçe	100
2.4.2. Temel Kural	101

2.4.3. Malların Birinci Taşıyıcıya Teslimi	102
2.4.4. Malların Belirli Bir Yerde Taşıyıcıya Verilmesi	105
2.4.5. Belgeleri Alıkoyma Hakkı	105
2.4.6. Satım Konusu Mallar Üzerindeki Ayırt Edici İşaretler, Taşıma Belgeleri İle Hasarın Geçışı Arasındaki Bağlantı	106
2.5. Transit Sırasında Satılan Mallarda Hasarın Geçışı.....	108
2.5.1. Tarihçe	108
2.5.2. Temel Kural	109
2.5.3. Hasarın Geçmişe Etkili Olarak Alıcıya İntikal Etmesi	111
2.5.4. Satıcının Kötü Niyetli Olması	112
2.6. Yedek Hasar Kuralı	114
2.6.1. Tarihçe	115
2.6.2. Aranacak Borçlarda Hasarın Geçışı	116
2.6.3. Malların Satıcının Bulunduğu Yerde Teslim Alınması.....	116
2.6.4. Alıcının Sözleşmeye Aykırı Davranması Durumunda Hasarın Geçışı.....	117
2.6.5. Götürülecek Borçlarda - Teslim Yeri olarak Satıcının İşyerinden Farklı Bir Yerin Belirlenmesi Durumunda Hasarın Geçışı.....	120
2.6.6. Alıcının Tasarrufuna Hazır Bulundurma	122
2.6.7. Alıcının Haberdar Olması	123
2.6.8. Malların Ayırt Edilmiş Olması	124
2.7. Hasarın Geçişinin Hüküm Ve Sonuçları	125
2.7.1. Genel Olarak	125
2.7.2. Hasarın İntikali ve Satım Bedelinin Dava Edilmesi	127
2.7.3. İkame Değer.....	128

Dördüncü Bölüm
INCOTERMS 2010 DÜZENLEMELERİNE
GÖRE HASARIN GEÇİŞİ

1. Genel Olarak Incoterms ve Tarihsel Gelişimi.....	129
---	-----

2. Incoterms'in Amacı ve Kapsamı	131
3. Incoterms Kapsamı Dışında Kalan Hususlar	133
3.1. Uyuşmazlıkların Çözümü;	133
3.2. Sözleşmenin İfasına İlişkin Diğer Konular;	133
3.3. Mülkiyetin Geçişi.....	134
3.4. Ödeme ve Ödeme Yöntemleri	134
3.5. Varyantlar.....	134
3.6. Sigorta	135
4. Incoterms 2010 İle Getirilen Değişiklikler	135
5. Incoterms 2010 Tüm Taşıma Türlerini Kapsayan terimlerde Hasarın Geçişi	137
5.1. İşyerinde Teslim (EXW)	137
5.2. Taşıyıcıya Masrafsız (FCA)	138
5.3. Taşıma Ödenmiş Olarak (CPT)	140
5.4. Taşıma ve Sigorta Ödenmiş Olarak (CIP).....	141
5.5. Terminalde Teslim (DAT)	142
5.6. Belirlenen Yerde Teslim (DAP).....	143
5.7. Gümrük Resmi Ödenmiş Olarak Teslim (DDP)	143
6. Deniz ve İçsu Taşımalarına Özgü Terimlerde	144
6.1. Gemi Doğrultusunda Masrafsız (FAS)	144
6.2. Gemide Masrafsız (FOB)	146
6.3. Masraflar ve Navlun (CFR)	147
6.4. Masraflar, Sigorta ve Navlun (CIF).....	148
SONUÇ	149
EK: ULUSLARARASI SATIM SÖZLEŞMESİ ÖRNEĞİ	157
KAYNAKÇA	205